

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ТА ТУРИСТИЧНОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 073 Менеджмент
(код і назва спеціальності)

освітня програма «Менеджмент: бізнес-адміністрування»
(код і назва спеціальності)

тип дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

Метіль Т.К.
*(підпис, ініціали, прізвище)***РЕКОМЕНДОВАНО:**кафедрою управління підприємницькою та туристичною діяльністю
протокол № 1 від 01.09.2022Завідувач кафедри Метіль Т.К..
*(підпис, ініціали, прізвище)***ПОГОДЖЕНО:**Голова ради з якості вищої освіти
факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності
Драгієва Л.В.
(підпис, ініціали, прізвище)

Розробники програми:	к.е.н., доцент кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю Мурашко І.С.
Рецензенти програми:	д. е. н., професор кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю Степанова К.В.

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів: 3	Лекції:	
	18	4
Модулів: 1	Практичні заняття:	
Загальна кількість годин: 90		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 3	Лабораторні заняття:	
Семестр: 5	Семінарські заняття:	
	18	4
Тижневе навантаження (год.):	Консультації:	
- аудиторне: 2/4		
- самостійна робота: 8/5	Індивідуальні заняття:	
Форма підсумкового контролю: залік		
Мова навчання: українська	Самостійна робота:	
	54	82

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предметом дисципліни «Обліково-аналітичне забезпечення управлінської діяльності» є обліково-аналітична інформація, яка формується на підприємстві, та її використання для прийняття управлінських рішень.

Метою дисципліни «Обліково-аналітичне забезпечення управлінської діяльності» є формування у студентів системи знань з теоретичних основ та практичних навичок з методики та організації бухгалтерського обліку, аудиту та аналізу як інформаційної основи управлінської діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки: «Облік і аудит», «Управління активами та інвестиційним портфелем», «Контролінг», «Фінансово-економічна безпека», «Аналіз господарської діяльності».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Для обов'язкових навчальних дисциплін

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми: «Менеджмент: бізнес-адміністрування» та стандарту вищої освіти України спеціальності 073 Менеджмент

Інформація про компетентності та відповідні їм програмні результати навчання за дисципліною

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр Програмних результатів	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК04.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	ПРН 4	Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ЗК05.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	ПРН 19.	Вміти визначати ризики недосягнення управлінських цілей бізнесу, недостовірності звітності, недотримання законодавства, збереження й використання його ресурсів.
ЗК 08.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	ПРН 11.	Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.
ЗК09.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ПРН 16.	Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК 07	Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.	ПРН 8	Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.
СК 10	Здатність оцінювати виконувани роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.	ПРН 6	Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
СК 12	Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.	ПРН 6	Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
СК 17	Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей бізнесу, недостовірності звітності, недотримання законодавства, збереження й використання його ресурсів.	ПРН 12	Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

Матриця відповідності компетентностей результатам навчання за дисципліною НРК

Шифр компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння	Комунікація	Автономність та відповідальність
ЗК04.		ПРН 4		
ЗК05.		ПРН 19.		
ЗК 08.			ПРН 11.	
ЗК09.		ПРН 16.		
СК 07.		ПРН 8.		
СК10.		ПРН 6.		
СК 12.		ПРН 6.		
СК 17.				ПРН 12.

IV. Примірний тематичний план

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредита ЄКТС 90 годин.

№ з/п	Назвимодулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)						Кількість годин (заочна форма навчання)					
		Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Самостійна робота
1	Бухгалтерський облік в інформаційній системі підприємства	6	2	4	-	-	10	2	2	-	-	-	15
2	Фінансова звітність підприємства як основа аналізу та прийняття управлінських рішень	4	2	2	-	-	10	2	2	-	-	-	15
3	Принципи, методи і техніки управлінського обліку	6	4	2	-	-	7	2		2	-	-	12
4	Аудит в системі інформаційного забезпечення управлінської діяльності	6	4	2	-	-	7	2	-	2	-	-	10
5	Сутність та основні завдання фінансово-економічного аналізу в управлінській діяльності	4	2	2	-	-	10	2	-		-	-	10
6	Методика фінансово-економічного аналізу	8	4	4	-	-	10	2	-		-	-	10
7	Проміжний контроль	2		2	-	-	-	-	-	-	-	-	2
8	Консультації до екзамену		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
9	Підготовка до екзамену	0	-	-	-	-		-	-	-	-	-	
Разом: 120		36	18	18	0	0	54	12	4	4	0	0	82

V. Зміст дисципліни

Тема 1. Бухгалтерський облік в інформаційній системі підприємства.

Види обліку. Функції бухгалтерського обліку. Вимоги до бухгалтерського обліку. Користувачі бухгалтерської інформації та їх інформаційні потреби. Вимірники бухгалтерського обліку.

Предмет бухгалтерського обліку. Класифікація об'єктів бухгалтерського обліку. Значення класифікації об'єктів бухгалтерського обліку для прийняття управлінських рішень. Господарські процеси. Метод бухгалтерського обліку.

Зміст і будова балансу. Бухгалтерське та економічне визначення балансу. Елементи балансу. Чотири типи змін у балансі.

Поняття та класифікація рахунків бухгалтерського обліку. Метод подвійного запису та його значення у формуванні достовірної інформації на підприємстві.

Тема 2. Фінансова звітність підприємства як основа аналізу та прийняття управлінських рішень

Мета балансу. Призначення балансу як форми фінансової звітності в управлінні підприємством. Структура балансу. Склад статей балансу. Завдання аналізу балансу.

Поняття, зміст та елементи звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід). Мета складання звіту про фінансові результати. Значення звіту про фінансові результати для прийняття управлінських рішень.

Поняття, зміст та елементи звіту про рух грошових коштів. Категорії звіту про рух грошових коштів. Методи складання звіту про фінансові результати. Тлумачення результатів звіту про рух грошових коштів в інформаційному забезпеченні управлінської діяльності.

Поняття, зміст та елементи звіту про власний капітал. Призначення звіту про власний капітал.

Склад та призначення Приміток до фінансової звітності.

Тема 3. Принципи, методи і техніки управлінського обліку.

Поняття управлінського обліку. Завдання управлінського обліку. Фактори, що впливають на будову управлінського обліку. Порівняльна характеристика управлінського та фінансового обліку. Поняття та ціль управлінської звітності. Склад управлінської звітності. Вимоги до управлінської звітності. Сутність бюджетування та його призначення. Класифікація витрат. Підходи до формування собівартості в управлінському обліку. Визначення центрів витрат і центрів відповідальності.

Тема 4. Аудит в системі інформаційного забезпечення управлінської діяльності.

Місце аудиту в системі фінансово-господарського контролю. Мета і завдання аудиту фінансової звітності. Предмет, об'єкт та суб'єкт аудиту. Користувачі аудиторської інформації та їх інформаційні потреби.

Види аудиту. Організація внутрішнього аудиту. Значення внутрішнього аудиту в управлінській діяльності.

Методологічні принципи аудиту. Принципи професійної етики.

Процедури аудиту фінансової звітності. Аудиторські докази та джерела їх отримання.

Тема 5. Сутність та основні завдання фінансово-економічного аналізу в управлінській діяльності

Предмет, зміст і завдання фінансово-економічного аналізу. Види аналізу господарської діяльності підприємства. Інформаційні джерела фінансово-економічного

аналізу. Організація фінансово-економічного аналізу на підприємстві. Етапи проведення фінансово-економічного аналізу.

Тема 6. Методика фінансово-економічного аналізу

Метод і методика фінансово-економічного аналізу. Основні показники фінансового стану та ефективності діяльності підприємства. Показники ефективності використання трудових, матеріальних та інших видів ресурсів на підприємстві. Застосування результатів фінансово-економічного аналізу в управлінській діяльності.

5.2. Тематика семінарських занять.

Тема 1. Бухгалтерський облік в інформаційній системі підприємства.

Тема 2. Фінансова звітність підприємства як основа аналізу та прийняття управлінських рішень.

Тема 3. Принципи, методи і техніки управлінського обліку.

Тема 4. Аудит в системі інформаційного забезпечення управлінської діяльності.

Тема 5. Сутність та основні завдання фінансово-економічного аналізу в управлінській діяльності.

Тема 6. Методика фінансово-економічного аналізу.

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

Самостійна робота студента (далі – СРС) як невід’ємна складова освітнього процесу у вищому навчальному закладі є однією з форм оволодіння навчальним матеріалом поза межами аудиторної роботи, в час, вільний від обов’язкових навчальних занять. Кожен вид самостійної роботи фіксується в академічному журналі окремою графою. Результативність виконання конкретних завдань для СРС оцінюється в балах від «0» до «5» і фіксується в академічному журналі. СРС може містити крім обов’язкової складової, ще й вибіркової. Обов’язкова складова СРС передбачає опанування програмного матеріалу дисципліни. Вибіркова складова передбачає виконання завдань, які студент вибирає з метою підвищення свого професійного рівня, особистого рейтингу.

Загальний обсяг СРС з дисципліни «Обліково-аналітичне забезпечення управлінської діяльності» становить 54 год. (82 год.).

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань з дисципліни «Обліково-аналітичне забезпечення управлінської діяльності»:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу з використанням конспекту лекцій, підручника, довідкової літератури;
- підготовка до семінарських занять;
- вивчення окремих питань, що винесені на самостійне опрацювання;
- пошукова робота з електронними джерелами;
- підготовка і написання рефератів;
- підготовка студентів до проведення поміжного (модульного) контролю та заліку.

Розподіл годин на виконання СРС

№ з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	8	10
2.	Підготовка до семінарських занять	8	16
3.	Підготовка до модульного (проміжного) контролю	2	2
4.	Опрацювання тем, винесених на самостійну	4	10

	підготовку, в тому числі конспектування за заданим планом		
5.	Підготовка рефератів (доповідей)	4	10
6	Участь у науково-дослідній роботі (теоретичне дослідження, експериментування, написання тез, статей, виступ з доповіддю на студентській конференції та ін.)	10	10
7	Проходження курсів на платформах EdEra, Prometheus	10	14
8	Вирішення управлінських ситуацій та виконання тестових завдань	8	10
9	Загалом	54	82

Тематика індивідуальних (групових) завдань:

Індивідуальне завдання є обов'язковим для виконання та передбачає написання реферату на одну із запропонованих тем. Разом з тим у здобувач освіти може запропонувати свою тему у відповідності до особистих науково-дослідних інтересів та погодити її з викладачем. Також за бажанням студент може написати декілька рефератів протягом семестру для підвищення загальної оцінки за курс.

Окрім цього замість написання реферату можуть бути зараховано прослуховування курсів і у відповідності до тема навчальної дисципліни на платформах EdEra, Prometheus.

Зарахування відбувається за наявності сертифікату про успішне проходження курсу.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

6.1. Форми поточного контролю: усне опитування, перевірка завдань індивідуальної самостійної роботи.

6.2. Форми проміжного контролю: модульна контрольна робота.

6.3. Форми підсумкового контролю: екзамен.

6.4. Засоби діагностики результатів навчання: подано у силабусі навчальної дисципліни.

6.5. Критерії оцінювання результатів навчання: подано у силабусі навчальної дисципліни.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА Ноутбук, проектор

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» від 16 липня 1999р. № 999-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 20.08.22).

2. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність в Україні» від 21 грудня 2017р. №2258-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text> (дата звернення: 20.08.22).

3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013р. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 20.08.22)

4. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений Наказом Міністерства

фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text> (дата звернення: 20.08.22).

5. Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій затверджена наказом Міністерства фінансів України, № 291 від 30.11.1999р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (дата звернення: 20.08.22).

6. Аналіз господарської діяльності: навчальний посібник / за заг. ред.. І.В.Сіменко, Т.Д.Косової. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 384 с.

7. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій / за заг. ред. К.Ковальчук. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 328 с.

8. Аудит. Практикум : навч. посібник / С. А. Бурлан, Н. В. Каткова, О. С. Циганова, І. С. Мурашко ; за заг. ред. С. А. Бурлан. Миколаїв : НУК, 2021. 264 с.

9. Аудит: підручник (у двох частинах) / О.М. Брадул, В. А. Шепелюк, С. Б. Ільїна, М. О.Юнацький, А. П. Хорошенко, Брадул Т.В.; за ред. Грушко. К.: Видавництво Ліра-К, 2019. 324 с.

10. Бухгалтерський облік : підручник / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. В. Гудзь та ін. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 460 с.

11. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник/ В. М. Соболев, І. А. Косата, Т. В. Розіттощо; за ред. В. М. Соболева. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 222 с.

12. Голов С.Ф. Управлінський облік: підручник. К. ЦНЛ. 2020. 534с.

13. Грицаєнко Г. І., Грицаєнко М. І. Аналіз господарської діяльності : навчальний посібник. Мелітополь: Люкс, 2021. 260 с.

14. Гуцаленко Л. Управлінський облік: навчальний посібник. К.ЦНЛ. 2020. 370с.

15. Економічний аналіз : навчальний посібник для здобувачів вищої освіти / Н. Ю. Рекова, Є. О. Підгора, В. В.Ровенська, О. В. Латишева, Т. П. Гігіс, І. Ю. Єрфорт, І. І. Смирнова, С. В. Касьянюк. Краматорськ : ДДМА, 2021. 200 с.

16. Кулик А. В. Теорія економічного аналізу: навч. посіб. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 452 с.

17. Метіль Т.К., Максимчук І.А. Організація управлінського обліку в інформаційному просторі підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. № 16/2021. С.46-50.

18. Михальська О. Л., Швець В. Г. Управлінський облік та аналіз виробничих витрат: монографія; КНУ. Київ : Кондор, 2019. 224 с.

19. Мулик Т.О., Материнська О.А., Пльонсак О.Л. Аналіз господарської діяльності. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 384 с.

20. Мурашко І. С. Бухгалтерський та управлінський облік як основа інформаційного забезпечення управлінської діяльності. *Економіка та суспільство*. Випуск № 41. 2022.

21. Основи економічного аналізу : навч.-метод. посібник / В. М. Микитюк, Т. М. Паламарчук, О. П. Русак та ін.; за ред. В. М. Микитюка. Житомир: Рута, 2018. 440 с.

22. Пилипів Н. І., Максимів Ю. В., П'ятничук І. Д. Управлінський облік : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2018. 380 с.

23. Рязанова Н. О. Аудит : навчально-методичний посібник. Старобільськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. 234 с.

24. Тютюнник Ю.М. Фінансовий аналіз. Навчально-методичний посібник для практичних занять і самостійної роботи. Полтава: ПДАУ, 2021. 99 с.

25. Управлінський облік : підручник / О. В. Фоміна, О. А. Мошковська, О. О. Августова та ін. ; за заг. ред. О. В. Фоміної. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 228 с.

26. Ярова В.В., Велієва В.О. Теорія економічного аналізу: навч. посібник. 2021. 115с

27. Вui, N. T., TuLe, O. T., & Nguyen, P. T. Management accounting practices among vietnamese small and medium enterprises. *Asian Economic and Financial Review*. 2020. 10 (1). pp. 94-115.

Додаткові джерела.

1. Ганін В. І., Кузнецова С. О., Клімович І. М. Обліково-аналітичне забезпечення стратегічного менеджменту : навч. посіб. Харків : Лідер, 2017. 264 с.
2. Герасимович І. А. Обліково-аналітичне забезпечення управління бізнес процесами підприємства : монографія. Київ : КНЕУ, 2018. 339 с.
3. Легенчук С.Ф. Багатоваріантність в бухгалтерському обліку: історико-теоретичні аспекти: монографія. Житомир : ЖДТУ, 2017. 204 с.
4. Обліково-аналітичне забезпечення суб'єктів господарювання в умовах євроінтеграції : колект. монографія / Н. Позняковська та ін.; Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. Рівне : НУВГП, 2019. 413 с.
5. Обліково-аналітичне і організаційно-правове забезпечення діяльності підприємств в умовах інституційних трансформацій : монографія / Р. Ф. Бруханський та ін. Тернопіль : ФОП Осадца Ю. В., 2017. 388 с.
6. Полінкевич О. М., Волинець І. Г. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків: навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 336 с.
7. Посилкіна О. В., Деренська Я. М. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків : навч. посібник. Харків : НФаУ, 2018. 197 с.

Інформаційні ресурси

1. www.rada.gov.ua
2. www.ukrstat.gov.ua
3. <https://mof.gov.ua>
4. <https://tax.gov.ua/>
5. <http://www.nbu.gov.ua/>

VII. Доповнення та зміни, внесені до робочої програми в 20__ / 20__ н.р.¹

¹ Доповнення та зміни до робочої програми додаються на окремому аркуші, затверджуються на засіданні кафедри на початку навчального року